

17 mars 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

§ 25

KFKS 2018/1226

Utvärdering av Wall Street Nacka – en internationell medskapande muralmålningfestival

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen fatta följande beslut.

Kommunstyrelsen noterar informationen om rapporten, Utvärderingen av Wall Street Nacka, till protokollet.

Ärende

Kommunfullmäktige beslutade den 4 mars 2019, § 75, om investeringsmedel för muralmålningar på kommunala konstruktionsbyggnader om totalt 2,5 miljoner kronor. I samband med detta beslutade kommunstyrelsen för egen del att genomföra en internationell muralmålningfestival hösten 2019, Wall Street Nacka. Vidare angavs i beslutsunderlaget att muralmålningarna ska vara i en permanent del av stadsrummet. I det här ärendet presenteras en rapport som beskriver genomförandet av projektet Wall Street Nacka och hur väl syftet och målsättningen uppfylldes.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse från stadsledningskontoret, daterad den 5 mars 2020

Bilaga 1 Rapporten – Utvärdering av Wall Street Nacka och tillhörande bilagor

Beslutsgång

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade i enlighet med förslaget från stadsledningskontoret.

Protokollsanteckningar

Hans Peters lät anteckna följande till protokollet för Centerpartiet:

”Wall-street, Nackas muralmålningfestival har givit kommunen 20 fina konstverk på olika husväggar, betongfundament och andra platser. Ett antal erkända konstnärer fick uppföra spännande verk som har hjälpt till att sätta Nacka på den kulturella kartan. Genom ett idogt och intensivt arbete lyckades kommunen få med fastighetsägare och näringsliv i festivalen. Hälften av finansieringen stod dessa för, den andra halvan svarade kommunen för. Ett utmärkt sätt att samverka som vi hoppas kan fortsätta på olika sätt. Även Nackaborna involverades i förberedelserna genom möjligheter att komma med förslag och idéer. Det är rimligt att de som medfinansierar ett konstprojekt också får möjlighet att påverka inriktning och utformning. Tanken var att skapa en positiv, inbjudande och trygg känsla. Det tycker vi man lyckat bra med. Ett flertal tråkiga, fula och otrygga platser fick liv och utsmyckning. Tyvärr har det i den politiska debatt som drogs igång i samband med festivalens genomförande framförts att kommunen styrt bort från rätten till den fria

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

17 mars 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

konsten och konstnärers önskan att framställa de konstverk man själv vill ska synas i det offentliga rummet. Från vår sida har vi svårt att förstå den kritiken. Det finns inga konstyttringar som förbjudits i Nacka. Politiken har inte heller detaljstyrvt vilka verk som får uppföras eller ej.

Vi är också övertygade om att flertalet nackabor uppskattar de 20 fina konstverk som finns på olika platser runt om i vår fina kommun. De yttringar vi fått från många invånare stärker oss i den tron.

Vi ser gärna att Wall street utvecklas vidare och återkommer, gärna i ett regionalt sammanhang om det är möjligt.”

Mats Gerdau för Moderaterna instämde i protokollsanteckningen från Centerpartiet.

Khashayar Farmanbar lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Nackas projekt med konsten gav Nacka många vackra målningar, som vi och många andra Nackabor uppskattar och kommer att ha nytta av. Men den långtgående politiska styrningen om att konstnärer inte fick använda sig av text eller uppfattas kritiska innebar en osund styrning av projektet. Detta i en tid då konservativa och mörka krafter i landet vill ta allt starkare kontroll över människor genom att styra konsten. Detta har setts i exempelvis Sölvesborg, där SD styr med stöd av bl.a. Moderaterna, eller i M-ledda Järfälla.

Internationellt är styrning av konsten som ett sätt att kontrollera människor inget nytt fenomen. Det har setts inte minst i Kina och Iran.

Även om Nackas ingrepp inte kan sättas i paritet med de grova övertramp som vi sett internationellt, innebar agerandet att bege sig ut på ett sluttande plan. Detta har skadat Nackas anseende och kastar - med rätta - långa skuggor på den styrande majoritetens konservativa syn på konst och människans frihet.

Bland de som har följt projektet finns det säkerligen en hel del som skulle klassificera de artiklar där Nacka förklarar sig eller försöker försvara sig mot kritiken som negativa för Nacka, då hela ramverket för diskussionen har varit Nackas styrning av konsten. Dessa artiklar har i utvärderingen klassificerats som ”neutral” vilket ger den något mildare tolkningen av det mediala utfallet.”

Mikael Carlsson lät anteckna följande till protokollet för Nackalistan:

”Rapporten om projektet Wall Street är partisk i sin framställning av reaktioner och brister i sin analys av den kritik som kom från en stor del av den tyngre kultureliten som engagerade sig i frågan om politisk styrning av konstens innehåll i Nacka. Man ska tro på att människan är god, sägs det i rapporten. Vad det har med konstnärlig eller för den delen litterär eller filmisk frihet och framställning att göra utvecklas inte. Inte heller kommenteras bristen i att följa det egna partiets linje på riksnivå vad gäller konstnärlig frihet i det politiska utövandet i kommunen.

Det finns några kommuner som har utmärkt sig konstnärligt negativt här i landet och det är Nacka och Sölvesborg. Nackalistan gjorde vid beslutstillfället en genomgång av samtliga

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
		

17 mars 2020

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

partiers förhållningssätt vad gäller konstnärligt fria uttryckssätt och innehåll och såg glädjande nog att samtliga partier ansåg att politiken ska låta konsten vara fri och inte lägga sig i budskap eller innehåll. Något som tyvärr skedde i Nacka då konstnärerna skulle förhålla sig till framförallt positiva och inte problematiserande frågeställningar eller tankar eller allra minst, samhällskritiska. Det förstörde det hittills goda konstrukt som Nacka har byggt upp under många år och kom att fläcka styrningen av projektet.

Kritik är viktigt och borde få inte minst en kulturverksamhet som detta att ta den på allvar med att fundera över kulturens och konstens roll i utvecklingen av ett demokratiskt samhälle. Av detta syns mycket lite i rapporten och analysen. Däremot en stor mängd analyser och tyckanden som ska bekräfta den egna framgången. På vilket konkret sätt har t ex målningarna ökat invånarnas trygghet? Är det något som man tror, tycker eller har vetenskapligt belegg för? Så länge det inte finns t ex brottsstatistik så är det bara ett av flera partiska tyckanden och inget annat. Om en helt oberoende utredare istället gjorde en rapport över Wall Street där inga hinder för att komma med kritiska synpunkter fanns, så skulle den rapporten sannolikt se mycket annorlunda ut. Nackalistan är fortsatt trogna konstens och övriga kulturyttringars frihet i enlighet med många övriga partiers inställningar på riksnivå men inte lokalnivå, också i skarpt läge i Nacka.”

Karin Teljstedt lät anteckna följande till protokollet för Kristdemokraterna:

”Det finns skäl att vara stolt över Nackas projekt Wall Street. Projektet har skapat intresse och reflektion, bearbetats i media, ifrågasatts och diskuterats. Just det som är en av konstens viktigaste uppgifter. Det har uppfyllts väl. Dessutom har projektet, helt oavsett vad man tycker om bilderna i sig, gjort många trista betongväggar roligare och förbättrat stadsmiljön. Projektets kritiker har dock enbart skjutit in sig på den styrning i form av fyra ord som kommunen gett de inom genren välrenommerade konstnärerna. En pinsam kritik. I stort sett vartenda konstverk som haft tillräckligt konstnärlig höjd för att överleva från medeltiden, eller för all del från antiken, har beställts av tidens härskare, av kyrkan eller av en mecenat som skickat med instruktioner av något slag. Det är den balansgång som en god konstnär i alla tider har varit tvungen att gå. Det är svårt att över huvud taget hitta något konstverk av värde som är bra enbart för att det skapats helt utan villkor och instruktioner. Dessutom är inte heller den förment fria konstnären helt fri från styrning och begränsning. Kritikerna borde enligt vår mening i stället ägna sig åt att bedöma de enskilda konstverken i Wall Street och fråga sig vad de har att säga vår samtid och reflektera över vilket budskap de har dolt i bilden. Exempelvis dolde inte sällan de medeltida konstnärerna kritik mot beställaren i sina bilder. Eller så menar kritikerna att Nackas styrning har hindrat konstnärerna i Wall Street-projektet att lägga in samhällskritik i sin konst. Om vi nått så långt i daltandet med konstlivet så är det kanske dags att ta bort alla offentliga bidrag till konstlivet. Om kritikerna av Wall Street-projektet i stället skulle ägna sig åt en riktig konstanalys, så skulle kanske några av bilderna visa sig sakna konstnärlig höjd, precis som en hel del av de förment fria konstnärernas bilder gör.”

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
